

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

PRVI KVARTALNI IZVJEŠTAJ O UKUPNIM AKTIVNOSTIMA U OKVIRU
PROCESA INTEGRACIJE CRNE GORE U EVROPSKU UNIJU,
za period januar - mart 2014.

Podgorica, maj 2014.

SADRŽAJ:

UVOD.....	3
1. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.....	4
2. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije	7
3. Sprovođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.....	9
4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije .	10
5. Instrument pretpristupne podrške – IPA.....	13
5.1. IPA I - 2007-2013.....	13
5.1.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija....	13
5.1.2. II komponenta Ipa - Regionalna i prekogranična saradnja....	14
5.1.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe -	
Razvoj ljudskih resursa.....	19
5.1.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj.....	20
5.1.5. Višekorisnički programi IPA	20
5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir	20
5.1.7. Programi EU	20
5.2. IPA II - 2014-2020	21

UVOD

Prvi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, koji u skladu s Rezolucijom o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju („Službeni list Crne Gore, broj 1/2014“) izrađuje i usvaja Vlada Crne Gore, a razmatra Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore, obuhvata najvažnije događaje iz procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, koji su obilježili period od 1. I do 31. III 2014.

Izvještaj sadrži presjek realizovanih aktivnosti u oblastima: političkog dijaloga s Evropskom unijom, sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, instrumenta za pretpriступnu podršku – Ipa i usklađivanja zakonodavstva Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije.

Pored aktivnosti u navedenim oblastima, važno je podsjetiti da je, na sjednici od 27. III 2014, Vlada Crne Gore usvojila Strategiju za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i pripremama Crne Gore za članstvo, za period 2014-2018. Riječ je o strategijskom okviru, koji uspostavljanjem komunikacionih mehanizama treba da doprinese većoj informisanosti i boljem razumijevanju procesa evropske integracije od strane građana, u cilju pružanja pune podrške procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Usvajanju Strategije prethodile su široke konsultacije sa zainteresovanom javnošću, a potom i održavanje Okruglog stola o Nacrtu strategije, 17. III 2014. u Podgorici, u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Centra za građansko obrazovanje, Evropskog pokreta u Crnoj Gori i Centra za demokratsku tranziciju, uz podršku UNDP-a i Programa za razvoj kapaciteta.

1. Pregovori o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji

Pregovarački proces o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji je, u izvještajnom periodu, obilježilo održavanje Međuvladine konferencije između Crne Gore i Evropske unije, u Briselu 31. III 2014, na kojoj su otvoreni pregovori u poglavljima 7 - Pravo intelektualne svojine i 10 - Informatičko društvo i mediji. Imajući u vidu otvaranje procesa pregovora u pomenutim poglavljima ukupan bilans rezultata u dosadašnjem periodu podrazumijeva dva privremeno zatvorena poglavlja i sedam otvorenih poglavlja uključujući i poglavlja vladavine prava.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji („Službeni list Crne Gore, broj 16/14“), koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici 6. III 2014, osnovan je Savjet za vladavinu prava. Savjet predstavlja radno tijelo Vlade nadležno za koordinaciju, verifikaciju i nadgledanje ukupnih aktivnosti koje se sprovode u oblasti vladavine prava u okviru procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

U navedenom periodu, realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- Vlada Crne Gore je usvojila pregovaračke pozicije za pregovaračka poglavlja: 4 - Sloboda kretanja kapitala, 31 - Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, 32 - Finansijski nadzor.
- Na osnovu Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju, usvajanju pregovaračkih pozicija na Vladi prethodilo je njihovo razmatranje na sjednicama Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore. Jednoglasno je donijet predlog za izmjene Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavje 4, koje su od strane pregovaračkog tima prihvачene, dok su za ostale nacrte pregovaračkih pozicija jednoglasno data pozitivna mišljenja.

- Održana su dva sastanka Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji i 59 sastanaka radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.
- Održan je sastanak o početnom mjerilu u poglavlju 13 - Ribarstvo, kao i dva tehnička sastanka o početnim mjerilima u poglavljima 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj i 12 - Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor u Briselu, Belgija.
- Odbor za evropske integracije je, u izvještajnom periodu, organizovao javne tribine o poglavljima 4 – Sloboda kretanja kapitala (29. I 2014.) i 16 – Porezi (18. II 2014.). Značajne informacije i poruke s javnih tribina, poput tekućih aktivnosti Odbora u procesu evropske integracije, objavljivane su na društvenim mrežama (fejsbuk i tviter).
- U organizaciji MVPEI i ambasade Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Irske, održane su javne tribine o pregovaračkim poglavljima 2 – Sloboda kretanja radnika (12. II 2014.) i 7 - Pravo intelektualne svojine (19. III 2014.).
- Na sajtu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija je objavljeno dodatnih 11 prevedenih izvještaja s analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva (za poglavlja 1, 2, 4, 9, 13, 15, 18, 27, 28, 29 i 30).

Takođe, predstavnici pregovaračke strukture su učestvovali u velikom broju javnih događaja iz domena pregovaračkog procesa koje su organizovale druge institucije i partneri.

Realizovane aktivnosti u okviru pregovaračkih poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost

Prvi izvještaj o realizaciji Akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24, koji je Vlada Crne Gore usvojila 27. XII 2013, dostavljen je Evropskoj komisiji 6. I 2014.

Od 17. do 21. III 2014. u Crnoj Gori je boravila ekspertska misija Evropske komisije za oblast vladavine prava koja je na terenu provjeravala ostvareni napredak i uticaj realizacije mjera iz akcionih planova za pregovaračka poglavlja 23 i 24. U posjeti Crnoj Gori boravila su četiri eksperta EK: **Mauricio Salustro** za oblast prevosuđa (Italija), **Mauricio Varaneze** (Italija), **Emilio Sančes** (Španija) za oblast borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i **Laura Stefan** (Rumunija) za oblast prevencije korupcije, koji su održali preko 70 sastanaka i posjetili brojna ministarstva i uprave, sudove, tužilaštva, područne jedinice Uprave policije i ostale institucije zadužene za sprovođenje zakona u navedenim oblastima.

Izvještajni period je obilježila posjeta delegacije Pregovaračkog tima Republike Srbije Crnoj Gori, 3. III 2014, tokom koje su ostvareni susreti s predstavnicima pregovaračke strukture Crne Gore, članovima Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, zaduženim za proces evropske integracije Crne Gore, kao i članovima radnih grupa za pripremu pregovora o poglavljima 23 i 24. Ovim povodom, u Rektoratu Univerziteta Crne Gore je organizovana *Tribina o pregovaračkom procesu – komparativna iskustva Crne Gore i Srbije*, na kojoj su govorili državni sekretar za evropske integracije u MVPEI i glavni pregovarač za vođenje pregovora s EU **ambasador Aleksandar Andrija Pejović** i šef Pregovaračkog tima Republike Srbije **prof. dr Tanja Miščević**.

2. Politički dijalog Crne Gore i Evropske unije

Nastavljen je pozitivan kontinuitet u dijalušu Crne Gore s predstavnicima institucija i država članica Evropske unije:

- Tokom učešća na 50. Minhenskoj bezbjednosnoj konferenciji, 31. I 2014, predsjednik Vlade Crne Gore **Milo Đukanović** je ostvario susrete s: predsjednikom Bugarske **Rosenom Plevnelijevim**, predsjednicom Vlade Slovenije **Alenkom Bratušek**, potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih i evropskih poslova Slovačke **Miroslavom Lajčakom**, tokom kojih su razmatrana pitanja u oblasti bilateralne saradnje i evropskih i evroatlantskih integracionih procesa. U delegaciji Crne Gore bio je i potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igor Lukšić**.
- Prilikom posjete Crnoj Gori 3-4. II 2014, ministar za Evropu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske **Dejvid Lidington** se susreo s predsjednikom Vlade **Milom Đukanovićem**, potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igorom Lukšićem**, državnim sekretarom za evropske integracije i glavnim pregovaračem ambasadorom **Aleksandrom Andrijom Pejovićem**. Tokom posjete Crnoj Gori **D. Lidington** se sastao i s članovima Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore.
- Prilikom susreta potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova **dr Igora Lukšića** s ministrom vanjskih poslova Republike Bugarske **Kristijanom Vigeninom** 21. I 2014. je potpisana Memorandum o saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Bugarske u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija.
- 28. I 2014, u organizaciji Ambasade Grčke i Delegacije Evropske unije, održan je radni ručak s ambasadorima država članica Evropske unije, akreditovanim u Crnoj Gori, na kojem je državni

sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač **ambasador Aleksandar Andrija Pejović** predstavio aktuelni trenutak u pregovaračkom procesu Crne Gore.

- Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igor Lukšić** učestvovao je, 11. II 2014. u Briselu, na radnoj večeri Savjeta ministara vanjskih poslova EU s ministrima vanjskih poslova država kandidata za članstvo u EU koju tradicionalno organizuje visoka predstavnica EU za vanjsku politiku i bezbjednost **Ketrin Ešton**. Susretu je prisustvovao i **evropski komesar za proširenje Štefan File**. Tom prilikom, visoka predstavnica EU **Ketrin Ešton** je pohvalila učešće i doprinos Crne Gore u zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici EU, kao i konstruktivan doprinos unapređenju i jačanju regionalne saradnje u kontekstu evropske integracije država Zapadnog Balkana.
- Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igor Lukšić** sastao se, 18. II 2014. u Podgorici, s potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova Republike Grčke **Evangelosom Venizelosom**.
- Povodom održavanja VIII sjednice Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i evropskih integracija **dr Igor Lukšić** se sastao, 25. III 2014. u Podgorici, s delegacijom Evropskog parlamenta, koju je predvodio predsedavajući EP za Jugoistočnu Evropu **Eduard Kukan**. Na sastanku je bilo riječi o aktuelnom trenutku i izazovima u procesu pristupanja EU, dosadašnjim rezultatima i planovima za naredni period, kao i o drugim važnim pitanjima iz evropske agende i regionalne saradnje.

Državni sekretar za evropske integracije u MVPEI i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji **ambasador Aleksandar Andrija Pejović** je boravio u posjeti: Londonu (16-17. I 2014.), Helsinkiju (23-28. II 2014.), Talinu (9-12. III 2014.) i Beču (13-

14. III 2014.). Tokom navedenih posjeta ostvario je brojne susrete i konsultacije o toku evropske integracije Crne Gore s tamošnjim zvaničnicima.

U izvještajnom periodu, delegacija Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore je učestvovala na sastanku predsjedavajućih odborima za evropske poslove parlamenta Evropske unije – COSAC, koji je održan u okviru grčkog predsjedništva Evropskom unijom. Ostvarena je i bilateralna posjeta Finskoj, kao i studijska posjeta institucijama Evropske unije, koja je organizovana u saradnji s Evropskim parlamentom. Predstavnici Odbora su učestvovali i na seminaru Evropskog parlamenta „*Uloga parlamenta u procesu pregovora o pristupanju EU*“, kao i na regionalnoj obuci „*Parlamentarni nadzor politike konkurenčije, državne pomoći i privlačenja stranih direktnih investicija na Zapadnom Balkanu*“ Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije.

3. Sprovodenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju

U okviru sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u izvještajnom periodu su relizovane sljedeće aktivnost:

- Četvrti sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost na kojem su razmotrena ključna pitanja u pogledu realizacije akcionalih planova za poglavља 23 i 24, održan je 4. i 5. II 2014. u Podgorici.
- Prvi sastanak Posebne radne grupe za javnu upravu, koja je osnovana s ciljem praćenja nacionalnih strategijskih dokumenata i razmatranje unapređenja administrativnih kapaciteta za efikasno sprovođenje pravne tekovine u svim oblastima, održan je 6. i 7. II 2014. u Podgorici.
- Na predlog Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Vlada Crne Gore je 6. III 2014. donijela inoviranu Odluku o obrazovanju Komisije za evropske integracije („Službeni list Crne Gore, broj 16/14“). Ključni zadaci Komisije za evropske integracije su usmjereni na praćenje rada strukture za sprovođenje

Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, verifikaciju izvještaja o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (2014 – 2018), nadzor nad mehanizmom nadgledanja realizacije, verifikaciju revizije PPCG-a, ali i drugih materijala na predlog predsjedavajućeg.

- Na istoj sjednici, Vlada Crne Gore je donijela inoviranu Odluku o obrazovanju strukture za sprovodenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju („Službeni list Crne Gore, broj 16/14“) kojom je formirana Posebna radna grupa za stabilizaciju i pridruživanje. Ključni zadaci Posebne radne grupe su usmjereni na: praćenje procesa reforme javne uprave Crne Gore, u okviru procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, održavanje redovnih sastanaka s Evropskom komisijom u cilju praćenja postignutog stepena reforme javne uprave, te praćenje sprovođenja Strategije javne uprave 2011-2016, kao i praćenje sprovođenja Plana unutrašnje reorganizacije javnog sektora.
- Osmi sastanak Parlamentarnog odbora Evropske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje (POSP) održan je 25. i 26. III 2014. u Podgorici.

4. Usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom Evropske unije

U izvještajnom periodu, dato je pozitivno mišljenje na ukupno 27 predloga zakona i podzakonskih akata.

JANUAR		
1	Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Makedonije o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima	MP
2	Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Makedonije o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima	MP
3	Predlog zakona o dopuni Zakona o teritorijalnoj	MUP

	organizaciji Crne Gore	
4	Predlog zakona o porezu na ugljovodonike	MF
5	Predlog uredbe o izmjeni i dopunama Uredbe o slobodnim carinskim prodavnicama	MF
6	Predlog uredbe o načinu obračuna i plaćanja naknade za proizvodnju nafte i gasa	ME
7	Predlog uredbe o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine Društvu s ograničenom odgovornošću „Centar za ekotoksikološka ispitivanja“ - Podgorica	MORT
8	Predlog odluke o izmjeni Odluke o određivanju luka prema značaju	MSP

FEBRUAR

9	Predlog zakona o osnovama obavještajno-bezbjednosnog sektora Crne Gore	GSV
10	Predlog zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma	MF
11	Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave	MUP
12	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o tarifnom sistemu za utvrđivanje podsticajne cijene električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije	ME
13	Predlog uredbe o dopuni Uredbe o prestanku važenja pojedinih podzakonskih akata	MORT
14	Predlog odluke o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz robe	ME
15	Predlog odluke o cjenovniku godišnje naknade za pokrivanje troškova administriranja radio-frekvencijskog spektra	MIDT
16	Predlog pravilnika o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje brojeva i/ili adresa	MIDT
17	Predlog pravilnika o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija	MIDT

MART		
18	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim vještacima	MP
19	Predlog zakona o mjerama za ponovne poreske i carinske prekršaje	MF
20	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru	MF
21	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o trgovini oružjem	ME
22	Predlog zakona o potvrđivanju izmjena i dopuna Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Narodne Republike Kine o unapređenju saradnje u izgradnji infrastrukture	MSP
23	Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića kontrolnim akciznim markicama	MF
24	Predlog uredbe o izmjeni Uredbe o načinu sticanja statusa i ostvarivanja prava povlašćenog proizvođača električne energije	ME
25	Predlog odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija	MUP
26	Predlog odluke o izradi Prostornog plana posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero“	MORT
27	Predlog pravilnika o obliku i načinu vođenja Registra subjekata i Registra poljoprivrednih gazdinstava	MPRR

Od ukupnog broja datih mišljenja u prvom kvartalu 2014, Predlog zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma Ministarstva finansija, sadrži sekundarne izvore prava EU.

5. Instrument prepristupne podrške – IPA

5.1. IPA I - 2007-2013

U okviru sprovođenja prepristupne podrške EU za period 2007-2013, nastavljene su redovne aktivnosti u pogledu nadgledanja sprovođenja odobrenih projekata I komponente i pripreme za početak operativnog korištenja III, IV i V komponente Ipe.

U izvještajnom periodu su izrađeni i nacrti komunikacijskih akcionalih planova za IPA komponente I i II, koji su, nakon konsultacija sa relevantnim IPA tijelima, službeno dostavljeni DEU na komentare i razmatranje.

5.1.1. I komponenta Ipe - Podrška tranziciji i jačanju institucija

Projekti u oblasti prve komponente Ipe za nacionalne programe 2007-2011 se sprovode u skladu s planiranom dinamikom. Drugi dio Finansijskog sporazuma za nacionalni program Ipa 2013 potpisani je 31. I 2014, čime su stvoreni preduslovi za korištenje alokacije od 7.285.467 €, koja je prvobitno bila namijenjena V komponenti Ipe, u okviru I komponente Ipe (posredstvom Svjetske banke i projekta MIDAS).

Adendum Finansijskog sporazuma za nacionalni program Ipa 2013, potpisani 31. I 2014, omogućio je korištenje dodatnih 2.372.169 € na ukupno 5.845.589 €, za finansiranje sljedećih projekata:

- 1. Jačanje kapaciteta diplomatsko-konzularne mreže Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, čiji je korisnik Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Ukupna vrijednost projekta je 650.000 €, od čega je iz Ipe obezbijeđeno 500.000 €, dok nacionalna kontribucija iznosi 150.000 €;*
- 2. Jačanje kapaciteta Ministarstva unutrašnjih poslova za pripremu i uvođenje šengenskog zakonodavstva, čiji je korisnik Ministarstvo unutrašnjih poslova. Ukupna vrijednost projekta je 1.130.000 €, od čega*

je iz Ipe obezbijeđeno 1.000.000 €, dok nacionalna kontribucija iznosi 130.000 €;

3. *Uvećanje mjera podrške*, čiji su potencijalni korisnici sve javne institucije, a za čiju realizaciju je raspoloživ iznos od 400.000 €;
4. *Uvećanje tehničke podrške*, čiji su potencijalni korisnici sve javne institucije, a za čiju realizaciju je raspoloživ iznos od 472.169 €.

5.1.2. II komponenta Ipa - Regionalna i prekogranična saradnja

U izvještajnom periodu sprovedeno je 88 prekograničnih projekata, od kojih 27 bilateralnih (Albanija - Crna Gora; Bosna i Hercegovina - Crna Gora; Hrvatska - Crna Gora i Srbija - Crna Gora), 26 transnacionalnih (Program Jugoistočna Evropa i Mediteran) i 35 projekata u okviru IPA Jadranskog prekograničnog programa.

Alokacija EU sredstava i kofinansiranja:

<i>Programi prekogranične saradnje</i>	<i>Ukupan broj projekata po programima</i>	<i>Ukupna vrijednost projekata u Crnoj Gori (u €)</i>
Albanija - Crna Gora	10 projekata (3 iz II poziva, 7 iz III poziva)	1.762.438,21 (EU grant 1.468.318,84)
Bosna i Hercegovina - Crna Gora	5 projekata (II poziv)	933.205,52 (EU grant 780.414,13)
Hrvatska - Crna Gora	7 projekata (II poziv)	1.529.973,44 (EU grant 1.209.199,05)
Srbija - Crna Gora	5 projekata (II poziv)	1.185.601,18 (EU grant 993.210,50)
Jugoistočna Evropa	18 projekata (II, III, IV i ograničeni poziv)	2.034.212,28 (EU grant 1.870.203,68)
Mediteranski program	8 projekta (ciljani i kapitalizacioni pozivi)	727.419,45 (EU grant 617.658,63)
IPA Jadranski prekogranični program	35 projekata (4 iz I poziva, 20 iz II poziva, 11 iz strateškog poziva)	10.589.309,00 (EU grant 8.994.825,00)
Ukupno	88 projekta	18.762.159,08 (EU grant 15.316.171,15)

Bilateralni programi

Za prekogranični program **Albanija – Crna Gora**, u okviru trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata ugovoreno je sedam projekata ukupne vrijednosti 2.289.090,69 €. Tim povodom je, u Skadru 14. II 2014., organizovana zajednička ceremonija promocije finansiranih projekata, kojoj su prisustvovali predstavnici Operativnih struktura Albanije i Crne Gore, Delegacija Evropske unije u obije zemlje, institucija korisnika projekata, kao i mediji iz Albanije i Crne Gore. Paralelno s ovim događajem, u periodu od 13-14. II 2014. u Skadru je održana obuka za korisnike projekata finansiranih u okviru trećeg poziva, koju je organizovao CBIB+ uz podršku Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa.

U Podgorici je 4. III 2014. održan drugi sastanak Radnog tijela putem video konferencije s Operativnom strukturom Albanije, u vezi s pripremom budućeg programa za period 2014-2020. Na sastanku su dogovoreni detalji Operativnog programa i sljedeći koraci za usvajanje ovog dokumenta.

U okviru prekograničnog programa **Bosna i Hercegovina – Crna Gora** u Podgorici je 21. II 2014. održan sastanak članova Radnog tijela za programiranje budućeg programa 2014 - 2020.

U okviru prekograničnog programa **Hrvatska – Crna Gora**, 13. XII 2013. je zatvoren posljednji, treći poziv za projekte u okviru sredstava Ipe 2012 i 2013 i preostalih sredstava iz Ipe 2011. U izvještajnom periodu je realizovan prvi korak ocjenjivanja dostavljenih 48 projektnih predloga. Za finansiranje projekata na raspolaganju je ukupno 3,2 miliona €.

U izvještajnom periodu je pružena podrška u sprovođenju 7 projekata finansiranih u okviru drugog poziva za projekte. Za svih 7 projekata su organizovane redovne nadgledne posjete, koje su imale za cilj praćenje napretka u sprovođenju projektnih aktivnosti i pomoći korisnicima

projekata u tumačenju pravila EU i pravila programa prekogranične saradnje.

Zajednički odbor za praćenje programa je, u izvještajnom periodu, usvojio Radni plan i Komunikacioni akcioni plan za 2014, kojim se planiraju godišnje aktivnosti na sprovođenju i promociji programa.

U pogledu prekograničnog programa **Kosovo - Crna Gora**, u Podgorici je 25. II 2014. održan sastanak Radnog tijela za pripremu budućeg programa 2014 – 2020, na kojem je razmatran pripremljeni nacrt Operativnog programa i dogovoren dalji koraci u finalizaciji ovog dokumenta.

U okviru ovog prekograničnog programa, 25. III 2014. je zatvoren prvi poziv za projekte, objavljen 17. XII 2013. za sredstva Ipe 2011, 2012 i 2013.

Za finansiranje projekata na raspolaganju je ukupno 3,24 miliona € (od čega je 1,62 miliona € za Crnu Goru i 1,62 miliona € za Kosovo).

U izvještajnom periodu su održani informativni sastanci, zajedno s forumima za traženje projektnih partnera, na Kosovu (16. I 2014. u Peći i 21. I 2014. u Mitrovici) i u Crnoj Gori (22. I 2014. u Beranama, 30. I 2014. u Baru i 6. II 2014. u Bijelom Polju).

U cilju pripreme za predstojeći proces odabira projektnih predloga u okviru ovog poziva, u Podgorici je 17-18. III 2014. održan trening o procesu odabira predloga projekata, organizovan od strane CBIB+, kojem su prisustvovali predstavnici Operativnih struktura iz Crne Gore i Kosova i predstavnici Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa.

U okviru prekograničnog programa **Srbija – Crna Gora**, u Beogradu je 28. II 2014. održan sastanak Radnog tijela odgovornog za strateško planiranje i programiranje novog programa 2014 – 2020.

IPA Jadranski prekogranični program (JJP)

U okviru Jadranskog prekograničnog programa, u Akvili je 11. i 12. II 2014. održan sastanak Zajedničkog odbora za praćenje, na kojem su prisustvovali predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Grčke, Italije, Hrvatske, Slovenije, Crne Gore i Srbije, kao i predstavnici Evropske komisije i Zajedničkog tehničkog sekretarijata. Na sastanku je predstavljen pregled dosadašnjih aktivnosti u okviru JJP s posebnim osvrtom na neutrošena sredstva, prvi nivo kontrole, kao i projekte tehničke podrške država učesnica u programu.

U Podgorici je, 7. III 2014, održan Okrugli sto povodom početka sprovođenja strateških projekata JJP, na kojem su učestvovali predstavnici MVPEI i crnogorski partneri u strateškim projektima. Okrugli sto je organizovan sa ciljem predstavljanja projekata iz strateškog poziva u okviru JPP, kao i upoznavanja javnosti s ciljevima i postignutim rezultatima ovog programa.

U Budvi je, 30. i 31. I 2014, održan seminar za partnere iz Crne Gore u projektima koji su odobreni za finansiranje u okviru strateškog poziva za podnošenje projektnih prijedloga IPA Jadranskog prekograničnog programa saradnje 2007-2013 (JPP). Seminaru su prisustvovali partneri iz Crne Gore iz ukupno 11 projekata, predstavnici MVPEI i Ministarstva finansija. Cilj seminara je bio upoznavanje korisnika s pravima i obavezama učesnika u implementaciji projekata, programskim informacionim sistemom („MIS“ – Management Information System) kao alatom za sprovođenje projekata uključujući *on line* izvještavanje od strane korisnika.

Izvještajni period su obilježile i nadgledne posjete projektima koji se finansiraju u Crnoj Gori u okviru prvog, drugog i strateškog poziva za projekte. Cilj posjeta je upoznavanje sa stanjem projekata koji se sprovode, kao i rješavanje mogućih nedoumica korisnika i upoznavanje s obavezama izvještavanja.

Transnacionalni programi

Mediteranski program (MED)

U okviru programa MED, 13. I 2014. je završen posljednji, kapitalizacioni poziv za projekte u oblasti pomorske sigurnosti. Za partnere iz zemalja Ipe (Crna Gora, Albanija i Bosna i Hercegovina) na raspolaganju je ukupno 254.000 € za projekte s ciljem unapređenja koordinacije javnih organa i efikasnosti politika u oblasti pomorske sigurnosti. Odabir i ugovaranje kapitalizacionih projekata se očekuje u aprilu-maju 2014.

U cilju koordinacije svih relevantnih aktera koji rade na sprovođenju programa MED u zemljama Ipe (Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Hrvatskoj), 22-23. I 2014. je u Budvi organizovan prvi Ipa tehnički sastanak. Ovom događaju su prisustvovali predstavnici ministarstava koja koordiniraju ovaj program u zemljama Ipe, nacionalne kontakt osobe, finansijski kontrolori i predstavnici u Grupi revizora, kao i predstavnici Upravljačkog tijela i Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa MED.

U Budvi je 20-21. III 2014. organizovan i Kapitalizacioni seminar za Ipa partnere u programu MED, kojem su prisustvovali dosadašnji korisnici projekata programa MED iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske, kao i nacionalne kontakt osobe i predstavnik Zajedničkog tehničkog sekretarijata programa. Na seminaru su predstavljene aktivnosti i rezultati sprovedenih projekata i razmijenjena mišljenja o prioritetima budućeg programa MED za period 2014-2020, a rađeno je i na umrežavanju projektnih partnera i stvaranju mreža i partnerstava za buduće projektne predloge.

17. II 2014. je u Marseju održan sastanak Radnog tijela u okviru Mediteranskog programa koje je zaduženo za pripremu novog programa za period 2014 - 2020. Na sastanku je razmotren nacrt Operativnog dokumenta programa i dogovoren raspored aktivnosti za ex-ante procjenu programa i stratešku procjenu uticaja programa na životnu sredinu.

5.1.3. III komponenta Ipe - Regionalni razvoj i IV komponenta Ipe - Razvoj ljudskih resursa

Evropska komisija je usvojila operativne programe za III i IV komponentu za period 2012-2013 i odobrila Strateški okvir usklađenosti tokom novembra 2012. Nastavljeno je praćenje pripreme projektne dokumentacije i identifikacionih formulara za opise operacija definisanih u operativnim programima, što je, pored decentralizacije sistema upravljanja za ove dvije komponente, uslov za operativno korišćenje sredstava.

U Podgorici je 18. III 2014, u organizaciji Delegacije EU, održana radionica *Regionalni razvoj – trenutno stanje u Crnoj Gori*, na kojoj je razmatrano trenutno stanje pripremljenosti projekata koji su predloženi za finansiranje kroz Operativni program za III komponentu Ipe i naučene lekcije iz procesa pripreme za decentralizovano upravljanje. Takođe, 19. III 2014. je održan prvi pripremni sastanak Sektorskog nadglednog odbora za III komponentu.

U martu 2014. okončana je realizacija projekta twininga *Podrška Evropske unije crnogorskoj Operativnoj strukturi za Operativni program Razvoj ljudskih resursa 2012-2013*. Ovaj projekat, ukupne vrijednosti 250.000 €, realizovan je iz rezervnih sredstava Ipe (PPF/SMF instrument). Projekat je trajao šest mjeseci, a partner u realizaciji je bila Litvanija.

Finalni nacrt Operacijskih identifikacionih formulara je pripremljen od strane Operativne strukture za IV komponentu Ipe i dostavljen Evropskoj komisiji 23. X 2013. na zvanično odobravanje. Komentari Komisije na finalni nacrt Operacijskih identifikacionih formulara dostavljeni su na uvid Operativnoj strukturi u februaru 2014.

5.1.4. V komponenta Ipe - Ruralni razvoj

Inicijalni sastanak povodom početka projekta *Jačanje veterinarske službe u Crnoj Gori* iz programa Ipe 2011, koji ima za cilj dalje jačanje kapaciteta Veterinarske službe u Crnoj Gori u cilju približavanja pravnoj tekovini EU u ovoj oblasti, održan je 5. III 2014.

Projekat *Jačanje programa ruralnog razvoja kroz IPARD*, koji ima za cilj jačanje struktura i ljudskih resursa u cilju pripreme za predstojeći IPARD, uspješno se realizuje.

5.1.5. Višekorisnički programi IPA

EK je u februaru 2014. dostavila drugi nacrt Višekorisničkog strategijskog dokumenta kojim će se definisati prioriteti podrške u periodu 2014-2020.

5.1.6. Zapadnobalkanski investicijski okvir

Jedanaesti poziv za dostavljanje projektnih predloga završen je 11. III 2014. Imajući u vidu da je poziv raspisan s ograničenim iznosom raspoloživih sredstava, Crna Gora je predložila za finansiranje četiri projektne aplikacije – tri iz oblasti životne sredine i jednu iz oblasti saobraćaja.

5.1.7. Programi EU

U okviru pripreme za učešće u programima EU za period 2014-2020, Crna Gora je pokrenula proceduru otpočinjanja učešća u sljedećim programima EU: *Horizon 2020, COSME, Europe for Citizens, Creative Europe, ERASMUS+, Customs i Fiscalis*.

5.2. IPA II - 2014-2020

U okviru koordinacije korištenja pretpričupne podrške, u toku su aktivnosti Evropske komisije na pripremi Strategijskog dokumenta Crne Gore za Ipu II 2014-2020 (SDCG).

Evropska komisija je u trećem nacrtu SDCG predložila da se finansijska podrška Crnoj Gori u periodu 2014-2020 usmjeri kroz sljedeće sektore:

- 1) Demokratija i javna uprava;
- 2) Vladavina prava i temeljna prava;
- 3) Životna sredina;
- 4) Saobraćaj;
- 5) Konkurentnost i inovacije;
- 6) Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika;
- 7) Poljoprivreda i ruralni razvoj; i
- 8) Regionalna i teritorijalna saradnja.

Istovremeno, sektorske radne grupe koje su formirane od predstavnika crnogorskih institucija počele su s programiranjem sredstava Ipe 2014, tako da je prvi nacrt predloga projekata (akcijskih dokumenata) za Ipu 2014, dostavljen Evropskoj komisiji 7. III 2014.

Ovim povodom, u Crnoj Gori je u periodu od 26. do 28. III 2014. boravila programska misija Jedinice B1 Generalne direkcije za proširenje Evropske komisije, s ciljem nastavka konsultativnog procesa u okviru programiranja Ipe 2014. Tokom boravka misije, održan je niz sektorskih konsultativnih sastanaka s predstavnicima Kancelarije nacionalnog koordinatora za Ipu, Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, resornih ministarstava i ostalih institucija koje su uključene u sektorske radne grupe za programiranje podrške kroz Ipu II.

Što se tiče programa prekogranične saradnje, U izvještajnom periodu intenzivno su pripremani novi bilateralni, trilateralni i transnacionalni programi u kojima će Crna Gora učestvovati kroz sredstva Ipe za period 2014 - 2020.

Crna Gora će učestvovati u: četiri bilateralna programa sa zemljama susjedima (Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Kosovom i Srbijom), dva trilateralna programa (Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora i Italija – Albanija – Crna Gora) i tri transnacionalna programa sa zemljama članicama EU (Dunavskom, Mediteranskom i Jadransko-jonskom programu).

Za bilateralne programe, Evropskoj komisiji su dostavljeni i drugi nacrti Operativnih programa, a finalna dokumenta za sva četiri programa treba da budu dostavljena na odobrenje u aprilu 2014. Za tri transnacionalna programa, Operativni programi će Evropskoj komisiji biti predati do septembra 2014, a za dva trilaterna programa do decembra 2014.

KORIŠĆENE SKRAĆENICE	
MF	Ministarstvo finansija
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MPRR	Ministarstvo prosjektivrede i ruralnog razvoja
MVPEI	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
MZLJMP	Ministarstvo za manjinska prava
ME	Ministarstvo ekonomije
MZ	Ministarstvo zdravlja
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MP	Ministarstvo pravde i ljudskih prava
MN	Ministarstvo nauke
MO	Ministarstvo odbrane
MK	Ministarstvo kulture
MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
DEU	Delegacija Evropske unije
IPF	Instrument za podršku infrastrukturnim projektima
POSP	Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje
UNDP	Razvojni program Ujedinjenih nacija
IPARD	IPA Program za poljoprivrednu i ruralni razvoj
OP	Operativni program